

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กล่าวถึงหัวข้อต่อไปนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 203 คน จำแนกตามตำแหน่ง ดังนี้

- 1.1 ฝ่ายบริหาร ได้แก่ นายกองตำบลและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 21 คน
- 1.2 ฝ่ายนิติบัญญัติ ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 182 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

สุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งกลุ่มตามองค์การบริหารส่วนตำบลทุกองค์การบริหารส่วนตำบล แล้วแบ่งตามตำแหน่งสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เทรจซี่และมอร์แกน โดยมีขั้นตอนการสุ่ม ดังนี้

- 2.1 จำแนกบุคลากรตามตำแหน่งบุคลากร และองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.2 เปิดตารางเครื่องรื้อแกน จากจำนวนองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละตำแหน่งในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.3 สุ่มตัวอย่างแบบง่ายด้วยการจับฉลาก เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 193 คน แยกเป็น
- 2.3.1 ฝ่ายบริหาร มีประชากรทั้งสิ้นจำนวน 21 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 21 คน
- 2.3.2 ฝ่ายนิติบัญญัติ มีประชากรทั้งสิ้นจำนวน 182 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 172 คน
- รวมประชากร 203 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวม 193 คน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

องค์การบริหารส่วนตำบล	ตำแหน่งบุคลากร				รวม	
	ฝ่ายบริหาร		ฝ่ายนิติบัญญัติ		ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง		
ขามเริญ	3	3	24	23	27	26
หนองบัวสันต	3	3	24	23	27	26
ดงเมือง	3	3	18	17	21	20
บ้านกู่	3	3	18	17	21	20
ยางสีสุราช	3	3	26	25	29	28
นาภู	3	3	34	32	37	35
แวงดง	3	3	38	35	41	38
รวม	21	21	182	172	203	193

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือขั้นพื้นฐานจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องและสร้างตามวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดที่ได้กำหนดไว้ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามกรอบสาระความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหาร และฝ่ายนิบัญญัติ ในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคามซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert Five Rating Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยสอบถามใน 4 ด้าน ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงบประมาณ
3. การบริหารบุคลากร
4. การบริหารทั่วไป

ตอนท้ายของแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิธีสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอขามเฒ่า จังหวัดมหาสารคาม ตลอดจนเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ให้สอดคล้องกับการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียน 4 งาน และบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

3. นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความตรงในเนื้อหา โดยการตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหา ความครอบคลุมตามเนื้อและความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ด้าน ได้แก่ด้านเนื้อหา ด้านภาษา และด้านแบบสอบถาม จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

3.1 ด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

3.1.1 นายโกวิทย์ เหล่าศรี ค.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนรัง อำเภอขามศรีสุราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2

3.1.2 นายพิมล แก้วพะเนาว์ ศษ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเหล่าหมากคำ อำเภอขามศรีสุราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2

3.2 ด้านภาษา ประกอบด้วย

3.2.1 นายอำนาจ พลไชยชา ค.ม. (ประถมศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านสำโรง อำเภอนาเชือก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2

3.2.2 นางสนอง พรหมโนนศรี ค.บ. (สุขศึกษา) ครูชำนาญการพิเศษ ด้านภาษาไทย โรงเรียนบ้านหนองบัวสันตดู อำเภอขามศรีสุราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2

3.3 ด้านแบบสอบถาม ประกอบด้วย

3.3.1 นายสมเพชร มัชปะโม กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านจัวบา อำเภอวาปีปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มหาสารคาม เขต 2

3.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลปทุมรัตต์ จังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น เลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกระหว่าง .25 - .70 ได้แบบสอบถามที่อยู่ในเกณฑ์จำนวน 43 ข้อ

3.5 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.99

3.6 จัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับจริง เพื่อให้นำแบบสอบถามไปใช้ เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยเสนอขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 7 แห่ง และแจกแบบสอบถามให้สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตอบแบบสอบถาม โดยกำหนดเวลาขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ภายในเวลา 1 สัปดาห์
2. เมื่อครบกำหนดผู้วิจัยไปขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง พร้อมตรวจสอบความเรียบร้อยในการตอบแบบสอบถามจนครบทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาให้คะแนนตามผลการตอบแบบสอบถาม โดยได้กำหนดระดับคะแนนไว้ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้คะแนนเป็น 5
ระดับความต้องการมีส่วนร่วมมาก	ให้คะแนนเป็น 4
ระดับความต้องการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้คะแนนเป็น 3
ระดับความต้องการมีส่วนร่วมน้อย	ให้คะแนนเป็น 2
ระดับความต้องการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้คะแนนเป็น 1
2. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำมาแปลผลตามวิธีของบุญชม ศรีสะอาด (2543 : 111) ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.51- 5.0	หมายถึง ระดับความต้องการมีส่วนร่วมมากที่สุด
ช่วงคะแนน 3.51- 4.50	หมายถึง ระดับความต้องการมีส่วนร่วมมาก
ช่วงคะแนน 2.51- 3.50	หมายถึง ระดับความต้องการมีส่วนร่วมปานกลาง
ช่วงคะแนน 1.51- 2.50	หมายถึง ระดับความต้องการมีส่วนร่วมน้อย
ช่วงคะแนน 1.00- 1.50	หมายถึง ระดับความต้องการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย
f	แทน จำนวนความถี่
X	แทน คะแนนที่ได้
N	แทน จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบหรือแบบสอบถาม

2.1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left(\frac{\sum fx}{N}\right)^2}$$

S.D.	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
f	แทน จำนวนความถี่
X	แทน คะแนนที่ได้
N	แทน จำนวนผู้ตอบแบบทดสอบหรือแบบสอบถาม

6.2.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานความต้องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลฝ่ายบริหาร กับฝ่ายนิติบัญญัติ ใช้ค่าสถิติ t-test (Independent) ดังนี้ (ประคอง วรรณสุด. 2525 : 89)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\sigma_{\bar{X}_1}^2 + \sigma_{\bar{X}_2}^2}}$$

t	= ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย
$\bar{X}_1$	= ค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการมีส่วนร่วม อบต.ฝ่ายบริหาร
$\bar{X}_2$	= ค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการมีส่วนร่วม อบต.ฝ่ายนิติบัญญัติ
$\sigma_{\bar{X}_1}^2$	= ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานคะแนนความต้องการมีส่วนร่วม อบต.ฝ่ายบริหาร
$\sigma_{\bar{X}_2}^2$	= ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานคะแนนความต้องการมีส่วนร่วม อบต.ฝ่ายนิติบัญญัติ